

vogelvlucht

DE CHARME VAN HET NIEUWE EN... HET OUDE

Er is veel veranderd in de Nederlandse steden.

Het beeld is bekend. Het oude trammetje dat stad en omliggende dorpen aan elkaar smeedde en waarvan, toen het allang was opgedoekt, velen de bel nog meenden te horen nagalmen, is vervangen door een kloeke autobus. In de hoofdstraat werd de wat saaie manufacturenwinkel van de hoek met drie, vier, vijf, wie zal zeggen hoeveel, belendende percelen, met de grond gelijk gemaakt en vanuit de etalages, waar vroeger solide wollen en katoenen stoffen met gepaste bescheidenheid de aandacht vroegen, dingen nu opzichtige modepoppen met bevroren glimlachjes naar de gunst van de voorbijganger. Ook het vertrouwde café op de andere hoek ruimde het veld. De zinken toog, het biljart en het vaandel van de plaatse-lijke harmonie, het ging allemaal aan kant. Men schiep een welvarend frietenbedrijf, een fonkelend geval met jukebox en allerlei trekautomaten. Prachtige, glimmende spullen, waar omheen de jeugd zich verdringt.

De nieuwbouw eiste verder haar rechten en de stad breidde zich uit. Er kwamen flats, parken en er verrezen reusachtige kantoorgebouwen, een soort glazen paleizen, waar je van buiten af heren, zwaaiend met gewichtige papieren heen en weer kunt zien lopen.

Er is veel veranderd in de Nederlandse steden.

Een klinkerweg is herschapen in een auto-dito met dubbele rijbanen. Aan de kanten allerlei bordjes met aanduidingen van recreatie-oorden: natuurbad, kampeertrein voor tenten en caravans, plaats om te picknicken, motel en zo maar voort.

Alles vloeit. De tijden veranderen en daarmee het stadsbeeld. Verwonderd kijkt de bezoeker naar al het fraais, verwondering die al gauw plaats maakt voor iets van vertedering. Want al die veranderingen hebben voor hem ook een positieve kant. Immers, zij maken de herkenning van hetgeen stand hield indringender. Het weerzien van familie en vrienden treffender. Het ondergaan van de sfeer der jeugdijaren ontroerender...

Op weg naar vader en moeder. Op weg naar alle dierbaren. Op weg naar het oude vaderland, snel met een KLM-DG-8.

VOGELVLUCHT

Maart 1968 - Zesde jaargang no. 1

**UITGAVE VOOR AUSTRALIË
EN NIEUW-ZEELAND VAN DE
KONINKLIJKE LUCHTVAART MIJ N.V.**

Onder redactie van:
Gon van Baer-Parfumeur

WAAR U DE KLM KUNT VINDEN

KLM-kantoren:

A.W.A. Building, 47 York St.,
G.P.O. Box 3836. Tel.: 29-3966, 29-3722.
Buiten kantooruren: 57-5432.
SYDNEY, N.S.W.

80 Collins Street C. 1. Tel.: 63-6940.
Buiten kantooruren: 51-6564.
MELBOURNE, Victoria.

160 Edward Street. Tel.: 29518, 29526;
voor reserveringen ANSETT-ANA,
tel.: 32-0171.
BRISBANE, Qld.

1st Floor, Achilles House,
Customs Street, P.O. Box 3538.
Tel.: 34854. Buiten kantooruren 298-738.
AUCKLAND, New Zealand.

Generaal-Agenten:

ANSETT-ANA, 140 North Terrace.
Tel.: 51-0461. ADELAIDE, S.A.

ANSETT-ANA, 62 Northbourne Av.
Tel.: 4-0333. CANBERRA, A.C.T.

New Zealand National Airways Corp.,
104 Gloucester St. Tel.: 69-449.
CHRISTCHURCH, New Zealand.

ANSETT-ANA, 178 Liverpool St.
Tel.: 2-2921. HOBART, Tasmania.

ANSETT-ANA, 54 Brisbane St.
Tel.: 2.12.21. LAUNCESTON, Tasmania.

ANSETT-ANA, 55 St. George's Terrace.
Tel.: 219651. PERTH, Western Australia.

ANSETT-ANA, Territory of New Guinea
Papua.

New Zealand National Airways Corp.,
Customhouse Quay. Tel.: 43440.
WELLINGTON, New Zealand.

**U kunt zich voor inlichtingen en
reserveringen voorts wenden tot alle
erkende reisbureaus.**

BIJ DE VOORPLAAT:

*Venetie van het Noorden is de romantische
bijnaam van Amsterdam. Natuurlijk dankt
de hoofdstad die aan de onvolprezen
grachten. Meer over grachten elders in
Nederland, vindt u nog op pagina 3.*

Franekers korendragershuisje, Anno 1634, ligt — natuurlijk — aan één der smalle grachtjes.

Dan is het vrolijk rond de grachten van Delft. De bruggen putten zich uit in de sierlijkste kronkelingen en op iedere straathoek tintelt het Vermeerse en Pieter de Hooghse licht.

En terwijl de linden pronken dat het een aard heeft en het carillon zijn wijsjes over de stad uitsprenkelt, is het of Delft de ernst van alle dag even vergeet en in wijze mildheid de teugels voor een wijle laat vieren.

Buiten Delft heeft Nederland nog heel wat beroemde grachtensteden. De toerist, die vanaf een der Amsterdamse bruggen zijn beeltenis niet in het water weerspiegeld zag, voelt dit als een gemis. Een teer punt is voor velen ook de Utrechtse Lijnmarkt met de trappen-

te overspringen met of zonder polsstok, heeft het zich nochtans een weidse naam aangemeten: Herengracht. Op een ander kronkelig walletje, dat Godsacker heet, houdt een gevelsteen de herinnering levendig aan een zeventiende-eeuwse watersnood, waarbij twee hoogmogende heren als door een wonder werden gered. Waarmee dan maar gezegd wil zijn, dat het eertijds ook anders kon, daar in Franeker.

Op maandag is het in Franeker nog rustiger dan anders. De schallende winkelbel die een eenzame klant aankondigt en die tot ver op de gracht doorklinkt, lijkt een inbreuk op een ongeschreven wet. Op maandag zijn de Franeker winkels namelijk goeddeels gesloten.

SPIEGELSPEL DER GRACHTEN

Delft onderscheidt zich in verschillende opzichten van andere steden. Delft is anders. De stilte, het licht is anders en men heeft zelfs gezegd dat in Delft de tijd schijnt te zwijgen. De grachten die de hele stad doorsnijden zijn als even zovele spiegels. Zij weerspiegelen niet alleen de indrukwekkende patriërs huizen en het nimmer aflatende spel van bogen en buigingen der bruggen, zij weerkaatsen ook de wijsheid van Delft. Want bleef deze stad niet onbewogen toen Rotterdam geleidelijk aan de hele handel van de Oostindische Compagnie tot zich trok? Misschien was het wel goed, dat de nijverheid zich verplaatste. Was Delft een rommelige handelsstad gebleven, Antony van Leeuwenhoek, de mandenmakerszoon, kamerbewaarder der H.H. Schepenen, zou niet de rust hebben gevonden om in zijn microscopen te turen en naar de diepste geheimen der natuur te vorsen. Een Jan Vermeer — een der grootste schilders die de wereld gekend heeft — zou niet de stilte die op zijn doeken als het ware zichtbaar wordt, hebben kunnen weergeven. En een Pieter de Hoogh zou wellicht niet de evenwichtigheid en de veilige geborgenheid van de huiskamer, zo kenmerkend voor zijn kunst, gestalte hebben gegeven, wanneer het Delftse interieur hem daarop niet had geïnspireerd.

In de zomer, wanneer het water van de grachten groen ziet, is Delft op zijn mooist. Het gebladerde van de linden camoufleert het donker van de gevels en de kleurige Hippolytusbuurt, vol van bloemen, straalt in de zon. Toeristen uit alle windstreken kijken ademloos naar al dat schoons. Delft is een „must”; derhalve schieten zij plaatjes vanaf de bruggen, op de Markt en — met het oog op de „doorkijkjes” — in de straatjes.

steeg, die zo maar in het water afdaalt en waar de huizen en pakhuizen schijnen op te rijzen uit de gracht.

Weer anders is het Friese Franeker. Franeker met zijn sprietige watertjes, eenmansgrachtjes om zo te zeggen, die zich als regenwormen door het stadje woeven, vertoont wel een zeer bijzonder aspect. Zij hebben iets parmantigs, deze grachtjes, met walletjes waar de verkeersborden buiten alle proporties vallen en die kennelijk bedoeld zijn voor een enkele verdwaalde automobilist. Onweerstaanbaar koddig is de indruk die een dodderig watertje ter breedte van een flinke sloot maakt. Hoewel gemakkelijk

In dit reservaat der stilte, tegenover het stadhuis, bevindt zich Franekers fraaiste sieraad, uniek in de wereld: het planetarium. Een natuurgetrouwe weergave van ons planetenstelsel door de eenvoudige volkammer Eise Eisinga in 1781 voltooid. Een technisch kunstgewrocht dit planetarium, dat jaarlijks duizenden vreemdelingen trekt.

Al met al een verrukkelijk stadje. De bewoners achten zich gelukkig dat zij zich „buiten de maalstroom van de randstad Holland” bevinden. Een verrukkelijk stadje ook voor degene die, wandelend langs de kronkelgrachtjes, even wil bekomen van alle protestadslawaai.

Een bescheiden rondvaartbootje door de Delftse grachten passeert de Hippolytusbuurt, waar het juist bloemenmarkt is.

LEIDEN, SLEUTELSTAD

door Alexander Coret

Leiden is de stad van de oeroude tradities. Een stad van principes ook. Dat zie je zó.

De Pieterskerkkoorsteeg bijvoorbeeld, in één der oudste gedeelten van de stad, mag dan zijn antiekwinkels hebben en zijn oosterse eethuizen, het blijft zo onversneden Leids als het maar zijn kan, daar rond de Pieterskerkkoorsteeg. De geneigdheid iets aan hun stad te veranderen is altijd uiterst gering geweest bij de Leidenaren. Toen, in 1807, ongeveer de gehele binnenstad werd verwoest door de ontploffing van een kruitschip, werden er wel prachtige plannen gemaakt voor de vorming van een nieuwe wijk, maar daar bleef het dan ook bij. De kant-en-klare ontwerpen voor respectievelijk een groots academieggebouw en een schouwburg, gleden met dat voor een nieuwe concertzaal, geruisloos de vergetelheid in. Allemaal tengevolge van de verknochtheid aan het oude der sleutelstadbewoners.

Neem nu de gevels in de Breestraat. Toen het beroemde eethuis „In den Vergulden Turk" het veld moest ruimen voor een warenhuis — smartelijk verlies voor de geboren en getogen Leidenaar

— kreeg de gevel alleen beneden het aanschijn van zo'n hedendaags bedrijf. Want bij de dakgoot, hoog boven de linge uit, torent nog in vol ornaat de befaamde Turk. Verder zijn er de liggende Mercurius en Neptunus met de driendand. Ook zij hebben zich door eetserveezien noch vitrages laten kisten en blikken nog immer, zij het wat wezensvreemd, neer op een volijverige Breestraat.

Overigens niets dan lof voor de Breestraat. Het is er machtig gezellig met al dat verkeer en al die winkels die, zaken zijn zaken, het moderne helemaal niet schuwen. Zelfs de zogenaamde „boetiek" met de felgekleurde jurkjes en sjaltjes en allerlei andere modegevalletjes, ontbreekt niet. Verder telt de Breestraat enige koffiehuzen die in voornaamheid hun weerga niet vinden. Direct bij het betreden van zo'n monumentale gang verdwijnt het begrip „café" en de onbevange bezoeker bekruip het gevoel als was hij een belangrijke dignitaris die ter conferentie gaat. Eenmaal binnen blijkt het dan wel mee te vallen, zij het dan dat het idee zich opdringt dat men in de salon van huize

Kegge of van een andere honorabele familie uit de Camera Obscura is verzeild geraakt. De geluiddempende kleden en de dubbele ramen bannen alle straatrumoer uit en instede van de ietwat ongepolijste kelner, wordt men benaderd door een deftige butler, die zich met gepaste belangstelling op de hoogte komt stellen van de verlangens van zijn gast. Dit zijn zo de eerste opvallende kenmerken van een beroemde straat in een beroemde stad: de Breestraat. Eeuwen geleden was die eigenste Breestraat niet anders dan een dijk, een bescherming tegen het water van de Rijn. De oude Leidenaren voelden zich veilig op die dijk. Langs de zijden kwamen huizen, de winkels lieten vanzelfsprekend niet op zich wachten en voor men er erg in had, was de „Breede Straete" er. Een brede straat voorwaar, met boerenwoningen, vissershutten, stallen, schuren en dergelijke. In de daverende drukte van de moderne Breestraat is natuurlijk niet zo gemakkelijk te beseffen hoe dat allemaal was in die oude tijden. Daarvoor moet men een van de smalle steegjes inslaan. Wie op zo'n verlaten binnenplaats eens een poortje uit die voorbijge dagen in ogenschouw neemt, of een gevel, voelt zich voor een wijle opgenomen in de ongerepte sfeer van het oude Leiden. Naast de stegen zijn er nog andere rustige plekjes: de hofjes. De deur die toegang geeft, is gewoonlijk heel onopvallend. Dit in tegenstelling met het fraaie beeldhouwwerk erboven. Maar dit dient dan ook ter herinnering aan de naam van de milde gever. Zij zijn van een bijzondere bekoring, die hofjes met de lage huisjes, voorzien van boven- en onderdeur, de tuintjes, de poppige vensters met de onvermijdelijke geraniums en — temidden van de hof — de vervaarlijke pomp.

Van de vierendertig bescheiden rustoorden die Leiden telt, is het Jan Pesijns-hofje, daterend van 1683, wel het meest karakteristieke.

Tot degenen die het contact met het verleden nimmer verbraken, behoren ook de Leidse studenten. De tijdens de ontgroening te volgen riten, evenals de mandarijmanieren van het corps, vormen een hoog goed. Daarbij komt dan nog de aloude etiquette met betrekking tot het zelfbewustzijn en de hovaardij, die nergens méér in acht wordt genomen dan in Leiden.

Een verhaal als dat van de student, die

Geraniums, rododendrons en hortensia's. Temidden van het verkeersgewoel de rust van het Jan Pesijns hofje.

Zaterdagse markt op de Hooglandse Kerkgracht van Leiden. Vooral in het milde zonlicht is het hier goed en heel gezellig inkopen doen.

's nachts de etalage van een beddenmagazijn binnendringt, in een donzig bed zijn roes uitslaapt en 's morgens het onthutste personeel hautain om thee en beschuit vraagt, kan zich alléén in Leiden afspelen.

Ieder jaar op de derde oktober viert Leiden feest ter herdenking van de bevrijding van de stad. Men kent het verhaal uit 1574. Het verhaal van de belegering door de Spanjaarden en de bevrijding door de Watergeuzen van de door honger en ziekte uitgemergelde bevolking. Ieder jaar op de derde oktober luistert de jeugd weer gespannen naar het avontuur van de weesjongen Ewout Joppensz, die naar de Lammen-schans sloop om vandaar, tot opluchting van de Leidenaars, het sein „alles veilig” te geven. En dan de geschiedenis van de pot met hutsput die hij daar vond, het gerecht dat ieder jaar met de haring en het wittebrood van de Watergeuzen, als teken van dankbaarheid wordt genuttigd.

Dat de jaarlijkse dankdienst plaats vindt in de St. Pieterskerk, is geen toeval. In tijden van de grootste nood

klopte dáár het hart van de stad. De kracht om vol te houden werd hier gegeven en versterkt.

Ieder jaar op drie oktober drommen de Leidenaars samen in de aloude St. Pieter. En terwijl de gedachten teruggaan naar het verleden, is het of van de harteklop uit die bange dagen nog iets navibreert.

De Pieterskerk, trouwe wachter, die sedert de veertiende eeuw alle Leidse lief en leed deelde, is gewijd aan St. Pieter — vandaar de sleutels in het Leidse wapen — en aan St. Paulus. Onder de graven waarvan de opschriften niet dan zeer vage herinneringen oproepen, is één naam die in later jaren nog dikwijls genoemd of liever gefluisterd werd. Die van Coccejus, de zeventiende-eeuwse hoogleraar in de theologie aan de Leidse universiteit. In zijn dagen een strijdbaar man, deze Coccejus. Het is misschien daarom dat tijdens de bezetting van 1940—1945 de aandacht op hem viel. In de oorlog was het namelijk niet denkbeeldig dat de Duitsers de universiteit zouden nazificeren. Om te voorkomen dat er zogenaamde Nazi-bullen

zouden worden verstrekt, werden de hiervoor benodigde attributen als het grootzegel der universiteit en de pedelstaven verstoppt. Het graf van Coccejus bleek hiervoor de aangewezen schuilplaats.

Na de weinig veranderende, traditionele sleutelstad, het nieuwe Leiden. Zoals in nagenoeg alle steden hetzelfde beeld: buiten de oude stad de hoge flatgebouwen. Ook in Leiden verrezen geheel nieuwe wijken met modern geoutilleerde sportvelden, goed onderhouden volkstuintjes, zaken die de aantrekkelijkheid van de stad niet weinig verhogen. Het is allemaal hard gegaan. In het Zuidwesten is het zelfs zo, dat de uiterste grens — Voorschoten — al is bereikt. Voorts bestaan er plannen om een nieuwe markthal te bouwen.

Zo heeft Leiden zich, met zijn nieuwe industrieën, waaronder verscheidene buitenlandse, het prachtige station, de van alle comfort voorziene recreatieterreinen, niet alleen aangepast aan het huidige leefpatroon, zoals dat tegenwoordig heet, maar ook aan de vaart van het moderne bedrijfsleven.

VAN HOPJES EN DROPJES

't Is een reep zwarte drop, koek met suiker er op,
Een kleurbal, een zuurbal, een wafel,
Een zoethouten stok of een kleurige brok,
't Ligt alles bijeen op de tafel...

„Snoepwinkeltje“, Manna de Wijs-Mouton

Zowel in Amerika als in Europa is de laatste tijd in de houding van de teenagers een kentering te bespeuren. Na happenings, beat en teach-ins, allemaal nogal rumoerige aangelegenheden, kwamen rustiger activiteiten in zwang: flower power, het uitwisselen van presentjes bestaande uit suikeren hartjes, medaillons, klokken en wat dies meer zij. Kleurig snoepgoed, veelal versierd met snoezige bloemenfiguren en bespoken met uitspraken als: "I'm thinking of you", "Love me" en andere beminnelikheden. Vertederend is dit allemaal wel, alleen, geheel nieuw — zoals door velen wordt verondersteld — is deze in wezen charmante geste niet. Het doet immers denken aan het hartje van jubbe van jaren her, de lekkernij waarop schattige engeltjes waren afgebeeld en dat, als een stille hulde van de jeugdige minnaar, het meisje uit zijn klas werd aangeboden.

Dit overdenkende is men zich er ploteling van bewust, dat het er niet meer is, dat snoepwinkeltje uit het versje hierboven. Het winkeltje met de ondefinieerbare geur van pepermunt, petroleum en de wat mufte lucht van borstelwaren. De meestal wat donkere ruimte met her en der, in vriendelijke wanorde de stopflessen en aan de wand het plaatje met de onvermijdelijke zebra, die hups en wel de huisvrouw aan een ongezellig poetskarwei herinnerde.

Voor de jeugd was dat allemaal bijzaak. 's Morgens voor het naar school gaan dromde zij samen voor de schoteltjes vol snoeperij om na ampele overdenkingen een keuze te doen. Niet alleen de smaak, ook de kleur van het lekkers had grote aantrekkingskracht. Naast het roze van het aanminnige hartje, was er het wit van een stekelig geval dat spinnekop heette, het rozerood van de zuurstok en het kleurengamma van de tover-

ballen. Het is er niet meer, dat oord van zaligheid, dat aardse paradijs vol pijpen zoethout, zuurballen en suiker pepermunt, deze laatste meer bekend als Hollands roze en Hollands wit. De snoepwinkel was het nerkje waar de winkelierster, in weerwil van haar haaibaaig optreden, de meest bescheiden tak aller commerciën bedreef, waar de jeugd voorbereidingen trof voor een lange zit op de schoolbanken en zich à raison van één cent letterlijk courage inzoog.

Zoals alles, evolueerde ook de snoeperij. Het dagelijks aan lekkernijen te besteden budget groeide uit van een cent naar een dubbeltje, om over het kwartje

op hoogtijdagen maar niet te spreken. Verder maakten de spinnekop en de felroze stok plaats voor keurige rolletjes met zuurtjes zus en pastilles zó, de jubbe dingsigheidjes voor de lolly. En dan was er de stoere pijp drop die verjongd en verfrist in smaakvolle verpakking en verder met alle glamour een nieuwe toekomst tegemoet ging.

Onder de ouderwetse snoepvariëteiten is er één die nimmer van wijken wist:

het Haagse hopje. In vergelijking met de heerlijkheden van de vroegere schooljeugd een wat hooghartige aristocraat, dat hopje. Het koos dan ook bij voorkeur domicilie in dure winkels, waar ernstige dames in stemmig zwarte japonnen het de klanten in kleurige verpakking ter hand stelden.

Het hopje heeft een eerbiedwaardige staat van dienst. Reeds in 1792 verzocht de Haagse baron Hop de pasteibakker Van Haaren in het Lange Voorhout, een soort van caramel te maken waarin de koffiesmaak domineerde. Zo ontstond, bereid van suiker, koffie, verse room en roomboter, het hopje. De baron was zeer ingenomen met Van Haarens product. Trots presenteerde hij het zijn gasten, die lustig knabbelden op de nieuwe vinding, zó dat een spotvogel al spoedig een mooie bijnaam voor de salon van de baron uitdokterde: Salon des Mandibules, wat zoveel als Salon voor de Knagers, inhield. Ook tijdens zijn reizen per postkoets beleefde de baron veel plezier aan zijn hopje. Oud en der dagen zat, maar overigens tevreden, liet hij het ene na het andere hopje versmelten. Al zuigend overviel hem dan een weldadige slaap met als gevolg — zo wil het verhaal — dat hij bij iedere pleisterplaats als een kwiek kereltje uit de koets sprong.

Een bijzonderheid is verder, dat de naam van de baron, na bijna twee eeuwen is blijven voortleven.

En dat allemaal door dat hopje. Want gedurende bijna honderd jaar wordt het Haagse hopje door de N.V. Rademaker's Koninklijke Cacao- & Chocoladefabrieken in Den Haag, Van Haarens opvolgster, vervaardigd. Als zeer gewaardeerd product exporteert deze fabriek het naar alle werelddelen.

Zo specifiek Haags als het hopje was — en is — zo specifiek Nederlands is de drop. Italië mag dan zijn macaroni heb-

Dit winkeltje in de Zaanse Schans te Zaandam is een reconstructie van de winkel in Oostzaan, waar Albert Heijn in 1887 begon met de verkoop van kruidenierswaren en ... snoep. Let u maar eens op de stopflessen met zuurtjes en zoethout. Het is echter een museum-winkel. Te koop is er niets. Niemand schijnt ooit op het idee te zijn gekomen een foto te maken van een echt onderwets snoepwinkeltje. Het zoete paradijs uit onze kinderjaren verdween in de stormloop van de moderne tijd.

ben, Frankrijk zijn slakken en Rusland zijn kaviaar, Nederland heeft zijn drop. Nergens ter wereld wordt er zoveel op drop gezogen als in Nederland. Type-rend hiervoor was de bestelling, die een Nederlandse dropfabrikant eens uit Canada ontving. De afzender — een met een Nederlandse gehuwde Canadees — sloot niet alleen tien dollar in, zijn brief bevatte ook een etiketje met een drop-merk en als enige mededeling: "Ten dollars for this horrible stuff."

Het merkwaardige is dat, hoewel de grondstoffen voor drop moeten worden ingevoerd, buiten Nederland nauwelijks een dropfabrikant is te vinden. De zoethoutwortel waaruit het extract is getrokken, groeit in de landen rond de Middellandse Zee. Verder komt er Arabische gom aan te pas en glucosestroop. De zwarte massa, die na het koken van dit alles wordt verkregen, wordt in blokken geperst, waardoor de zogeheten blok-drop ontstaat. Een oud produkt, deze blokdrop. Uiterst heilzaam ook. Chinese,

Egyptische, Griekse en Romeinse heelmeesters van eeuwen her, geleerden die op medisch gebied van wanten wisten, ontdekten reeds de geneeskundige werking van drop bij maagkwalen en aandoeningen van de ademhalingsorganen. In Toet-Ankh-Amón's graf werden zoethoutwortels gevonden. Een bewijs hoe hoog dit gewas in aanzien stond bij de oude cultuurvolken. Een verhaal van tientallen eeuwen later wil, dat Napoleon die met zijn maag sukkelde, tijdens zijn veldtochten altijd een doosje knopjes-drop of salmiak-dito bij zich droeg.

Het is niet te verwonderen, dat de oorsprong van drop vele oudheidkundigen en historici heeft beziggehouden. Dit werd niet weinig gestimuleerd nadat in 1890 de Britse luitenant Bower in Oost-Turkestan een vrij gaaf manuscript uit 360 n. Chr. in handen kreeg. In de vierhonderd recepten die dit Bower-manuscript bevat, komt het uit zoethout getrokken extract, drop dus, het meest voor. Nederland is het enige land, dat zich

ernstig in de dropstudie heeft verdiept. Het Centraal Instituut voor Dropverwerkende Industrie te Amsterdam houdt zich sedert 1955 in een speciaal daarvoor ingericht laboratorium bezig met research-werkzaamheden inzake dropartikelen.

Lekkernijen kwamen en gingen. De zuurstok en de toverbal verdwenen gedeels van het terrein; „de donkere straat waar het belletje gaat” uit het liedje van Manna de Wijs-Mouton is gesaneerd en de fabrikant van het éénmansbedrijfje, die met zoveel fantasie aan de smaak van zijn jonge afnemers tegemoet kwam, zag zijn taak overgenomen door enorme, gespecialiseerde bedrijven met alle denkbare hygiëne. Zoals intussen duidelijk zal zijn geworden, zit aan verschillende lekkernijen — zoals aan het Haagse hopje — een stukje historie vast. Maar het oudste, kleurrijkste en meest indringende verhaal is toch dat van het smakelijke hoestmiddel, dat niet zonder reden in Nederland zoveel aftrek vindt: de drop.

VOOR U, MEVROUW!

in geuren en kleuren

Het verhaal van een honderdjarige, die — air-minded als zij is — onlangs voor de zoveelste maal met de KLM naar Nederland vloog, zal U, hoop ik, wel interesseren.

We gaan deze keer onze krachten eens beproeven op een halsketting, een gezellig werkje en in een wip klaar. Het voorbeeld is maar één mogelijkheid uit

duizenden en dus kunt U eindeloos variëren wat vorm, kleur en lengte van de ketting betreft.

Voor de inwendige mens koos ik een aantal warme nagerechten, zoals ze dikwijls verschijnen op Hollandse tafels. Ik hoop dat ze U en Uw huisgenoten goed zullen smaken.

WENDELA

Gebakken nagerechten

Broodschotel

Ingrediënten: 200 gram (7 oz.) oud witbrood, $\frac{1}{2}$ liter (ruim 2 cups) melk, 1 ei, 150 gram (ruim 1 cup) krenten, rozijnen en sukade, 100 gram ($\frac{1}{2}$ cup) suiker, 50 gram ($\frac{1}{4}$ cup) boter, kaneel, paneermeel (eventueel te vervangen door gedroogde broodkruimels).

Snijdt van het brood de korsten af en kruimel de rest in de melk. Kook hiervan een dikke broodpap, roer er de eierdooier, de krenten, rozijnen, sukade, ongeveer $\frac{4}{5}$ van de suiker, de helft van de boter en kaneel door en schep de massa daarna door het zeer stijf geslagen eiwit. Breng de pap over in een beboterde vuurvaste schotel. Strooi er

een mengseltje van suiker, kaneel en paneermeel over, besprenkel het met wat gesmolten boter en zet het schoteltje dan ongeveer 30 minuten in een zeer warme oven tot er een goudbruin korstje op gekomen is.

Pannekoeken

Ingrediënten: 250 gram (ruim 2 cups) zelfrijzend bakmeel, 1 ei, $\frac{1}{2}$ liter (ruim 2 cups) melk, iets zout, 60 gram (ruim $\frac{1}{4}$ cup) boter.

Maak van meel, het losgeklopte ei, de melk en iets zout een mooi glad beslag. Bak hiervan in de hete boter in de koekenpan op een niet te groot vuur pannenkoeken. Keer de pannenkoeken pas (door ze op een omgekeerde deksel te laten glijden) wanneer de bovenzijde droog is.

Appelpannekoeken

Als pannenkoeken. Leg tijdens het bakken dunne schijfjes appel in het deeg.

Flensjes

Ingrediënten: 3 eieren, 100 gram (bijna 1 cup) bloem, $\frac{1}{2}$ liter (ruim 2 cups) melk, iets zout, 80 gram ($\frac{2}{5}$ cup) gesmolten boter, poedersuiker.

Maak van de losgeklopte eieren, de bloem, de melk en het zout een mooie gladde massa. Roer hier iets meer dan de helft van de gesmolten, afgekoelde boter door en bak van het beslag in heel weinig boter in de koekenpan heel dunne, goudkleurige flensjes. Dien ze op elkaar gestapeld op een warme schotel op. Geef er poedersuiker bij.

Flensjestaart

Ingrediënten voor de flensjes: zie vorig recept. Verder jam, roomvla en bigarreux. Ingrediënten voor de roomvla: 1 vanillestokje, $\frac{1}{2}$ liter (ruim 2 cups) koffieroom, 4 eierdooiers, 100 gram ($\frac{1}{2}$ cup) suiker.

Begin met de roomvla. Trek het vanillestokje ongeveer een half uur in de koffieroom op een klein pitje af en haal het er daarna uit. Roer de eierdooiers met de suiker schuimig. Doe de hete room er al kloppend langzaam bij. Giet de vla

terug in het pannetje en bind hem au bain marie op een klein vuur onder voortdurend roeren.

Bak van het flensjesdeeg dunne flensjes en stapel deze laag om laag met jam en zeer dikke roomvla op elkaar. Bedek de bovenzijde en ook de zijkanten van de taart met vla, garneer hem met bigarreux en laat hem ijskoud worden. Hij kan dan met een nat mes in punten worden gesneden.

(Uit: „Etenwaardigheden“, uitgave van het Nederlands Zuivelbureau, Cort van der Lindenstraat 7, Rijswijk Z.H., Nederland. Prijs f 3,90.)

Levenskunstenares

Onder de van tijd tot tijd op Schiphol aankomende passagiers, die de KLM met extra zorg omringt, was er onlangs één, waarin voor de kranten blijkbaar geen stof zat. Derhalve verliet Granny Schlesinger vrijwel onopgemerkt de aankomsthal. Jammer, want zij is een te interessante persoonlijkheid om niet even onder de aandacht te brengen. Al was het alleen maar omdat met Granny's vlucht naar Amsterdam een verre van alledaagse passagier was ingecheckt: de eerste honderdjarige die de KLM ooit vervoerde. Interessant is verder dat men veilig kan aannemen, dat Mrs. Schlesinger één van de zeer weinige luchtreizigers is, die de evolutie die zich op het stuk van verkeer voltrok, volledig heeft meegemaakt.

Het wordt een fascinerend verhaal als Mrs. Schlesinger vertelt, dat zij het vrolijk hoorngeschal, waarmee de oude Engelse postkoets zich aankondigde, nog heeft gehoord. En van de zeilschepen, die in haar jeugd nog lang niet hadden afgedaan. Zij herinnert zich precies hoe de wereld de adem inhield bij Blériot's eerste Kanaalvlucht. Zij vertelt van haar verbijstering bij het zien van de eerste Zeppelin en — later — van haar spanning tijdens de Melbourne Race. Een honderdjarige blikt terug op een welbesteed leven.

Draagt er nu heus niemand meer klompen in Nederland?

(The New Yorker)

(Niemand is te veel gezegd. Maar elf miljoen, zoals wel wordt verondersteld, is ook te veel. Het juiste midden? Ongeveer vier miljoen paar klompen worden jaarlijks in Nederland versleten, voornamelijk in melk- en chemische fabrieken en bij het werk in de stal en op het land.)

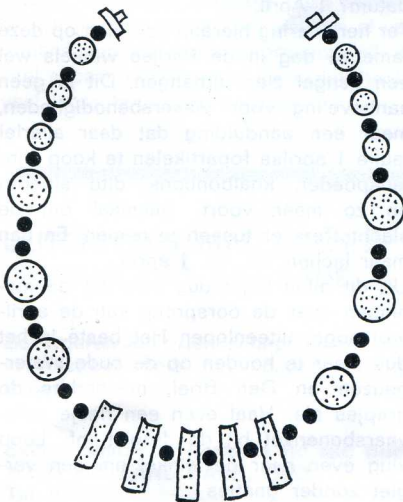
Geboren in Londen in 1867, vertrok zij, na haar opvoeding in Frankrijk, op negentienjarige leeftijd naar San Francisco om daar Franse lessen te geven. In 1893, na haar huwelijk met een Duitse bonthandelaar, ging zij naar Berlijn. Toen haar echtgenoot in 1902 stierf en zij met vijf kinderen achterbleef, vatte zij haar oude beroep van lerares weer op. Nu in de Engelse taal. Tijdens de Tweede Wereldoorlog, op 76-jarige leeftijd, vluchtte zij naar Engeland. Op haar tachtigste jaar was de tijd voor rust nog niet aangebroken. Integendeel. Zij begon aan een nieuwe job: vertalingen in het Engels uit het Duits. Tussen de bedrijven door vliegt zij nu en dan met de KLM naar Nederland om haar dochter te bezoeken.

Honderd jaar.

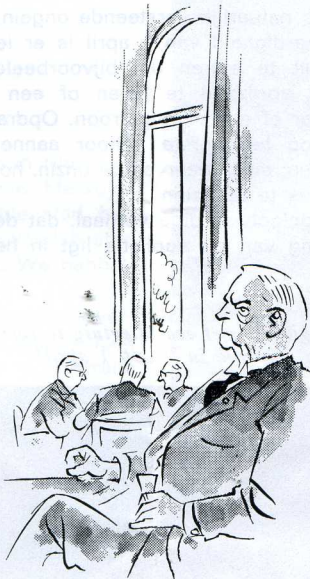
Een wijze vrouw, een levenskunstenares ook, deze Mrs. Schlesinger. Want oud te kunnen worden is het meesterwerk der wijsheid en een der moeilijkste onderdelen der grote levenskunst.

Originele halsketting

Ik heb eens een treurig verhaal gelezen van een vrouw, die bij een bepaalde gelegenheid heel goed voor de dag moest komen. Ze leende een parelcollier van een rijke vriendin, maar verloor het op het feest. Het radeloze echtpaar nam geld op en kocht een volkomen identiek snoer, dat zij aan die vriendin teruggaven. Jaren en jaren gingen ze gebukt

HOLLAND IS EEN
KLEURIG LAND (EN
DAN DENK IK NOG
NIET EENS AAN DE
BLOEMBOLLEN)

MENEER DE BRUIN ZIT OP
DE WITTE, IS LID VAN DE
ORANJE-VERENIGING,
ERGERT ZICH GROEN EN
GEEL AAN DE ROOIEN,
EN LEEFT „DE GROENE“
NIET - HIJ ZEGT DAT DE
GROENE ROZE IS!

HET VERKEER IN
NEDERLAND IS EEN
WARE HEL!

VOORZIE U VAN EEN
BETROUWBARE WIJK-
VERPLEEGSTER, EEN
GELEIDE-HOND, EEN
SLECHTHORENDEN ARM-
BAND, EEN ROLSTOEL
EN EEN PAAR KRUKKEN
...MISSCHIEN ONTZIEN
ZE U DAN EEN BEETJE

Jo Spie

onder de zware last van de afbetaling tot tenslotte bleek, dat het geleende collier vals en slechts een paar dollar waard was geweest.

Met het collier dat ik U hier ga beschrijven, behoeft U voor zulke verwikkelingen niet bang te zijn. U kunt het aan Uw beste vriendin uitlenen en als ze het verliest, nu ja, dan maakt U een ander.

Ik kocht bij de drogist tien gave kurkjes van 2½ cm (1 inch) hoogte. Drie hiervan sneed ik voorzichtig met een scherp, dun mesje precies in de lengte door, van de overige sneed ik eenmaal aan de smalle en eenmaal aan de brede kant een plakje af van ruim ½ cm (ruim 1/5 inch). De overgeschoten middendeeltjes waren voor deze ketting niet meer nodig. Op een niet te grof stukje schuurpapier schuurde ik de afgesneden kanten glad. Ik had nog wat grove houten kralen van

een oude ketting die het begeven had. Hebt U ze niet, ze zijn los te koop. Ik legde toen op tafel uit: vijf halve kurken met telkens er tussen in een kraal. Aan weerszijden daarvan twee kralen, groot schijfje kurk, twee kralen, herhalen, groot schijfje kurk, een kraal, klein schijfje kurk, een kraal, twee maal herhaald. (Voor een wat langere ketting eindigen met meer kralen aan weerszijden). Het geheel werd aan een stevige draad (of kralenkoord) geregen en van een los gekocht slotje voorzien.

Natuurlijk zijn op deze ketting allerlei variaties mogelijk. U kunt b.v. de kurkjes verven met niet-afgevende verf. Ook kunt U met een scherp mesje en een stukje schuurpapier allerlei andere vormen aan de stukjes kurk geven. Bij het gebruik van verf zorgt U natuurlijk voor een goede kleurencombinatie of voor kleuren passend bij een bepaalde jurk.

OP 1 APRIL

stuurt men de gekken waar men wil

Er worden allerlei grappen gemaakt op 1 april. Men laat iemand er in vliegen om daarna naar hartelust te schateren van het lachen. De zinloze 1 aprilgrap is de volgende. Meneer A krijgt bij zijn thuiskomst de mededeling dat „Meneer B verzocht heeft hem op te bellen”. Nietsvermoedende meneer A belt. Meneer B weet van niets, is te beleefd om zijn twijfel met betrekking tot meneer A's geestelijke welstand uit te spreken en legt de hoorn op de haak. Hierna

juicht heel het huisgezin. Ha, ha, één april!

Dit is natuurlijk versteende ongein.

De aardigheid van 1 april is er iemand op uit te sturen om bijvoorbeeld een pond aprilzaad te halen of een hooischaar of een worstpatroon. Opdrachten die op het eerste gehoor aannemelijk klinken, maar waarvan de onzin, hoe dan ook, is te doorzien.

Het geloofwaardige verhaal, dat de oorsprong van dit spelletje ligt in het feit

dat op 1 april 1572 de Watergeuzen Den Briel innamen, naar aanleiding waarvan het rijmpje:

Op de eerste april

Verloor Alva zijn bri(e)

in zwang kwam, is — helaas — door geschiedschrijvers achterhaald. Die aprilgrappen, zo klinkt hun vermaan, hebben niets met Den Briel te maken. Met de inneming niet, met Alva niet en met niks niet. Jammer. De schooljeugd is jarenlang zoet geweest met de triomf van de Geuzen en met de bril van de gehate Alva, die juist op de eerste april in gruzelementen moet zijn gevallen. Het was allemaal even mooi, tot de folkloristen roet in het eten kwamen gooien met de mededeling dat die aprilse aardigheidjes, of liever „de gebruiken voortvloeiende uit volksverleveringen” al bekend waren lang vóór een astrante Simon de Rijk de Brielse poorten ramde. Het is namelijk gebleken, dat eeuwen en eeuwen her de Hindoes al op 1 april een soort carnaval op touw zetten, dat zij „Hul” noemden. Tijdens zo'n feest werden grapjes gemaakt, die zij aanduiden — natuurlijk in het Hindoe-stani — met „Hulgekken maken”, wat zoveel wil zeggen als: 1 aprilgrapjes uithalen.

Maar helemaal zeker is dit nu óók weer niet. Want daar zijn nog de Engelsen, die op het stuk van 1 april van wanten weten met hun „All fools' day”. De Duitsers spreken van „Aprilscherz” en de Fransen kennen „Poisson d'avril”, de aprilvis. Dit laatste zit zo:

Op zijn kasteel te Nancy hield Lodewijk de Dertiende een prins van Lotharingen gevangen. Op een goede dag — de ergste kou was voorbij — waagde de prins de koene sprong. Hij dook in de Meurthe, zwom over en nam de benen. De datum? 1 April.

Ter herinnering hieraan kan men op deze fameuze dag in de Parijse winkels wel een hengel zien uithangen. Dit is geen aanbeveling voor vissersbenodigheden, maar een aanduiding dat daar allerlei leuke 1 aprilse fopartikelen te koop zijn: jeukpoeder, knalbonbons, dito sigaren en zo maar voort. Allemaal om de slachtoffers er tussen te nemen. En dan maar lachen, ha, ha, 1 april!

Uit dit alles blijkt dus wel, dat de meningen over de oorsprong van de apriljool nogal uiteenlopen. Het beste is het dus maar te houden op de oude Watergeuzen en Den Briel, mitsgaders de grapjes als: Haal even een flesje ooievaarsbenenvet bij de drogist, of: Loop vlug even naar de winkel om een vergiet zonder gaatjes...

Het is natuurlijk wel wat moeilijk zo'n langhalzige giraffe met een vliegtuig te vervoeren. Maar de KLM slaagde daar een jaar of wat geleden glansrijk in... op 1 april!

NEDERLANDS SPREKEN

Tijdens een party bij gemeenschappelijke kennissen raakte ik in gesprek met een uit Nederland afkomstige dame, Mevrouw A.W. Al spoedig bleek, dat mijn wieg in dezelfde stad had gestaan als de hare en dat we allebei in die Hollandse stad nog aardig wat familieleden en vrienden bezaten. We babbelden er dan ook lustig op los.

„Wat heerlijk weer eens Hollands te kunnen spreken”, verzuchtte Mevrouw W., „bij mij thuis is alles Engels wat de klok slaat. Dat doen we al vanaf het moment dat we in Australië aankwamen. Mijn man dacht, dat we dan gemakkelijker zouden inburgeren en daar heeft hij ook wel een beetje gelijk in. Maar U moest eens weten hoe ik van dit Hollandse praatje met U geniet. En ik behoef niet eens naar woorden te zoeken, waar ik soms wel eens bang voor was”.

Was ze dan geen lid van de plaatselijke Hollandse Club, informeerde ik. Neen, dat was ze niet, ook al omdat haar man het allemaal zo Australisch wilde. Daarom had ze het ook nooit voorgesteld.

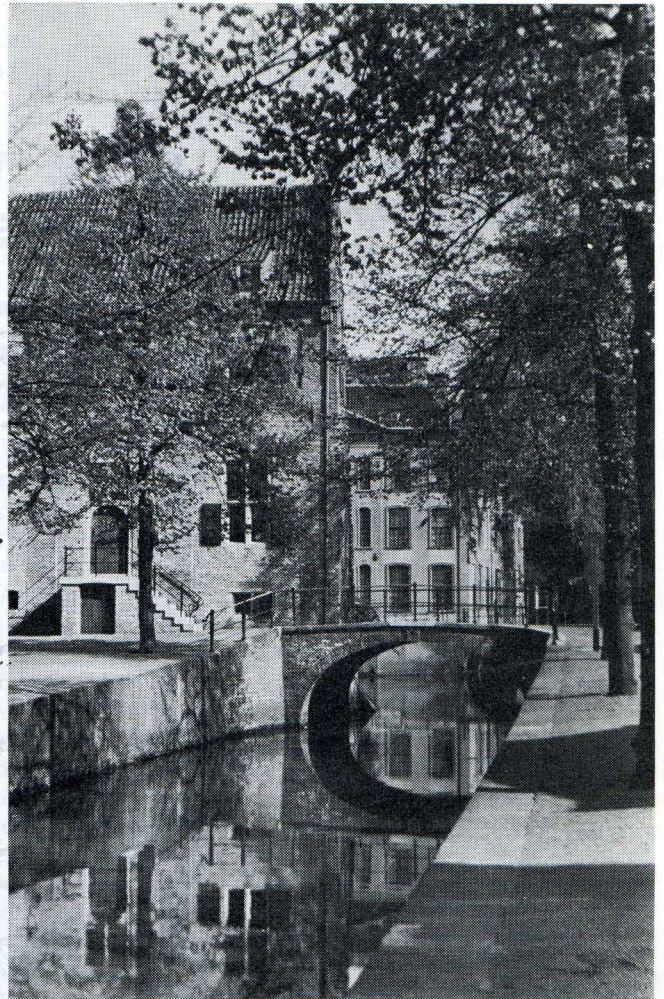
„Gaat U eens met mij naar de Club”, stelde ik voor, „U maakt dan kennis met een heel stel Hollanders, U kunt Uw hart ophalen aan Nederlands spreken en aan Nederlandse gezelligheid. Probeer ook Uw man mee te krijgen, dan ziet hij wat U en hij nu missen.

Zo gebeurde het. Mevrouw W. genoot van de Hollandse avond en, o wonder, haar echtgenoot niet minder. Hij meldde zich meteen bij de secretaris aan als lid. Begrijpelijk dat Mevrouw W. verrukt was bij het vooruitzicht voortaan regelmatig de Nederlandse bijeenkomsten te zullen bijwonen en ongedwongen met al die Hollanders te kunnen praten, lachen, picknicken en wat niet al.

„Onze uitstapjes zijn beroemd”, verzekerde de secretaris.

„Uitstapjes ook?”, vroeg Mevrouw W. en toen zacht: „Je kunt het natuurlijk geen uitstapje noemen, maar ik zou zo dolgraag eens een poosje naar Holland gaan om iedereen terug te zien, mijn ouders in de eerste plaats. Ze worden een dagje ouder, ziet U. Alleen die kosten!

„Zulke uitstapjes verzorgt onze vereniging ook”, bevestigde de vrolijke secretaris, „we hebben al verschillende reizen naar Holland voor de leden georganiseerd, per KLM natuurlijk, met veel succes overigens en, wat ook heel belangrijk is, voor een veel lager tarief dan normaal”.

Spiegelend grachtje in Amersfoort, de woonplaats van Mevrouw W's ouders

Mevrouw W. zweeg, maar een klein jaar later vertelde ze me opgewonden, dat ze ging vliegen, per KLM naar Holland, naar vader en moeder, met de eerstvolgende groepsreis van de Club. Haar ouders wisten het al en ze waren dolgelukkig dat hun dochter spoedig bij hen zou zijn.

Waar het toevallige gesprek bij die kennissen al niet goed voor was geweest.

Goede reis, Mevrouw W.! Veel genoeg en spreek Hollands zoveel U maar wilt. Heus, U kent Uw moedertaal nog even goed als vroeger. Want wie zou die ooit vergeten?

CLUBLID

Zie voor gereduceerde groepstarieven pagina 16.

DUTCH CULTURAL SOCIETY FOR QUEENSLAND, BRISBANE

Bevorderen van vriendschapsbanden tussen Nederlanders in Australië door het houden van geregelde contact-avonden.

Secretariaat: Cnr Pozieres Rd and Bourrelet Street,
WEST HOLLAND PARK, QLD.
Tel. 97-6321

DE LIMBURGER KANGAROOS

Melbourne's Karnavals Club organiseert ieder jaar echte Nederlandse Karnavals, compleet met dansen, liedjes, hossen, gekkigheid, kostuums en een Hollandse keuken.

IEDEREEN WELKOM

Voor inlichtingen enz.: mr. L. Schoenmaekers,
70 Rowan's Road,
HIGHTETT, VIC.
Telephone 95-4968

C.D.M.A. N.S.W.

Een liefdadige instelling voor het verlenen van materiële en geestelijke bijstand aan immigranten.

Verdere activiteiten:

- film- en dansavonden;
- veertiendaags tijdschrift „Het Kompas” met 1800 geabonneerden.

Verdere inlichtingen bij de secretaris:
C. Zentveld, 13 Parklands Avenue,
Heathcote, N.S.W. 2233
Telefoon 520.8070

DUTCH SOCIAL CLUB OF „LATROBE VALLEY”

- dansen
- toneelvereniging
- voetbalclub
- gymnastiek
- klaverjassen

Allen welkom.

Verdere inlichtingen:
P.O. Box 288, MORWELL, VIC.

DUTCH-AUSTRALIAN SOCIETY IN ILLAWARRA

P.O. Box 291

WOLLONGONG N.S.W.

- maandelijks dansavond
- toneelgezelschap
- gemengd zangkoor
- klaverjasclub
- cabaretgezelschap
- noodfonds bij overlijden
- sociëteit voor ouderen
- lidmaatschap slechts \$ 4,00 per jaar

WINDMILLS SPORT CLUB (INC.)

De grootste Nederlandse Club in West-Australië. Opgericht in 1950.
Enkele van onze activiteiten:

- een voetbalclub
- een toneelclub „Elckerlyc”
- een kaartclub

Voor verdere inlichtingen de secretaris: 84 Goddard St, RIVERVALE, Western Australia, tel. 66751

NIEUW HOLLAND SOCIAL CLUB MELBOURNE

De algemene club met liefdadige doeleinden.

Lidmaatschap: \$1.00 per jaar.

Verdere inlichtingen:

Mr. J. Leening,
20 Wordsworth Street,
ST. KILDA, VIC.
Phone: 94.4788

ARE YOU UNDER 26?

If you are and if you want to travel to or from Europe, KLM offers you greatly reduced air fares. To have a right to the low fare, all you need is an Australian or New Zealand passport and — of course — an age that is under 26 on the day of take-off.

This is your big chance to see Europe, a continent so different in style, in entertainment, in cultural life. This is your big change to see Holland, where your parents and maybe yourself were born. Where you will meet your grandparents, uncles, aunts, all your father's and mother's old friends and their children who must be about your age.

No doubt you are eager to stay in the old country that you know more or less from what your parents told you or from a (hazy) memory of your own. Sure, you'll like it; you'll even get to love it as dearly as your parents do. Holland, and especially Amsterdam, is a gay and lively place, particularly for young people. See the sights, make a trip on the canals, meet your Amsterdam counterparts at way-out student night spots. Zandvoort, at a stone's throw from Amsterdam, has its famous car races in the beginning of June. If desired, KLM can try to arrange a visit to the races for you at a little extra cost. Ask your travel agent or KLM.

But there are plenty of other fascinating cities, pretty villages, grand places like the Delta Works and the new Zuyder Zee Polders. Holland is so proud of. As a grandchild of that country, you will be equally proud.

Don't worry when your Dutch is rather poor. In Holland practically everyone speaks English. You and your Australian-born friend — who, of course, doesn't speak Dutch at all — can make yourselves perfectly understood. If you're travelling from Australia or New Zealand, the months in which you may commence your trip are: June, July, August or October. From Europe you may fly in April, May, June, July or August. Two stopovers are yours for the taking — one on either side of an imaginary dividing line, running west of Karachi to the north. You can take them at any time and stay as long as you wish. You will save both time and money if you make all your stopover arrangements before departure. Choose your two stopovers from the "Possible Stopover Combinations" table and your length of stay, then prepay your accommodation and tour costs before you leave as a special KLM "Stopover Package Deal". This is an exclusive KLM service.

For instance, KLM can arrange a stay of 2 days and 1 night at the Viengtai Hotel in exciting Bangkok. You will be taken on two different tours, and the whole thing will only cost you A\$16.60 (single) or A\$13.50 (double).

Full information on these Stopover Package Deals is available in the KLM City Package Tour folders. None of your stopovers need be expensive. Under another exclusive KLM plan, you can see Europe for less than A\$5.— a day (tours and accommodation). Your travel agent will be pleased to give you a folder with all details.

When visiting London — with one of your Aussie-born friends for example — membership of the Overseas Visitors Club can help you a lot. You can stay there for a very reasonable charge when you first arrive, and the Club's staff will tell you about the places where it's all happening. KLM or your travel agent will gladly arrange your O.V.C. membership.

The "Pier" at Scheveningen attracts many young people

Don't forget, you can buy your ticket for the trip back before you leave. This is an insurance against not being able to return home as planned. And you will find you'll need a guarantee of this nature anyway to gain admittance into England.

Look at the fares and see for yourself how much you can save. Also notice that the fares to London are the same as to Amsterdam. And remember your two stopovers en route. Flying with KLM at special low air-fares is cheaper than travelling by boat:

To Amsterdam (or London) from:	Under 26s fares	Savings
Sydney, Melbourne, Brisbane, Adelaide	A\$390	A\$230
Perth	A\$360	A\$260
Auckland, Christchurch or Wellington	NZ\$398	NZ\$234.50

Free baggage allowance is 44 lb. (20 kilos). Your other luggage can be sent by sea or air at special low rates.

Would you like to save now and fly later? Join a KLM Savings Plan then. There's a special Commonwealth Savings Book. The interest on savings amounts to 3½ %, while your money is available at any time if required. Save \$10 a week and in 39 weeks you save yourself a ticket to Europe.

DUTCH-AUSTRALIAN SOCIETY „NEERLANDIA”

(Noordelijke voorsteden van Sydney)
Opgericht in 1954.

Onze activiteiten zijn:

- SOCIALE AVONDEN
- FILMAVONDEN
- BUSTOCHTEN
- PICKNICKS
- CREDIT-UNION

Lidmaatschap per jaar \$ 3,00.
Inschrijfgeld \$ 1,00.

President: H. Buwalda, 28 Oak St,
NARRABEEN

Telephone 913 9007

DE NEDERLANDSE VERENIGING IN BANKSTOWN N.S.W.

Opgericht in 1953
biedt immigranten in onze omgeving:
feestavonden, picknicks en hulp waar
mogelijk.

Voor inlichtingen:

Postbus 21, BANKSTOWN, N.S.W.

DE NEDERLANDSE GEMEENTE IN DE PRESBYTERIAN CHURCH

wil ook u van dienst zijn.

Kerkdiensten in het Nederlands.

Maandblad wordt u gaarne toegezonden. Voor inlichtingen in Sydney:

Ds. H. F. Kat, 3 Handley Ave,
THORNLEIGH, tel. 841764;

Ds. C. Uidam, 36 Blaxcell St.,
GRANVILLE, tel. 6375108.

Ook in andere staten is het
NEDERLANDSE KERKEWERK:

BRISBANE: Ds. J. C. G. Fischer,
Witty Road, MOGGILL, QLD;

MELBOURNE: Zr. W. J. v. Tellingen,
97 Rathdown St., CARLTON, VIC.;

ADELAIDE: Mr. A. G. R. van Doorn,
23 White Cres, SEACOMBE
GARDENS S.A.;

PERTH: Ds. J. F. Zuiderduin,
550 Fitzgerald St.,
NORTH PERTH, W.A.

TASMANIA: ds. W. Drooger,
The Manse, OATLANDS, TAS.

NEDERLANDSE VOETBAL-CLUB „WILHELMINA”

Ringwood, Victoria

Alle clubfaciliteiten.

Geïnteresseerden, bel de secretaris:
W. Melai, 10 Whitehorse Road, RING-
WOOD, VIC. Tel. 87 6715 ('s avonds
870 8107)

NETHERLANDS SOCIETY „ORANJE” (INC.) G.P.O. BOX 2738, AUCKLAND

„Branches” over geheel Nieuw-Zeeland

De doelstellingen zijn:

- De culturele banden met Nederland levendig te houden.
- Het verlenen van steun in noodgeval-
len, „Oranje Benevolent Fund”.
- Assisteren bij het verkrijgen van ac-
commodatie.
- Ziekenbezoek aan eenzame leden.
- Nederlandse taallessen voor Nieuw-
zeelandse echtgenoten.
- Vele andere middelen om zich ge-
makkelijker te assimileren.
- Het lidmaatschap is open voor alle
nationaliteiten.

Contributie per jaar bedraagt: \$ 2.50 voor
echtparen; \$ 2.- voor alleenstaande per-
sonen.

NEDERLANDSE VERENIGING IN DE „SUTHERLAND SHIRE”

Duizenden Nederlanders zijn lid van een
Nederlandse Vereniging in Australië. Het
geeft hun plezier om het contact met de
Nederlandse taal te bewaren en het ver-
gemakkelijkt de overgang in het Austr-
alische leven.

Mocht u zich in de Sutherland Shire van
Sydney vestigen, dan bent u van harte
welkom in onze Vereniging.

Verdere inlichtingen:

P.O. Box 134, Miranda, N.S.W.

CARNAVALS SOCIETY „THE BOOMERANGS”

Opgericht 1961

Doelstelling: het introduceren van de Ne-
derlandse Carnavals-folklore in Australië.
Drie carnavalsbals per jaar.

Verdere inlichtingen bij het secretariaat:
T. Vandermeel, 8 Mulyan Ave., CAR-
LINGFORD, N.S.W.

Overdag telephone 6490122, ext. 323

NEDERLANDSE VERENIGINGEN IN BALLARAT, VICTORIA

INTER AMICOS — klaverjassen
AMUSEMENTSCLUB — dansen, cabaret
en volksdansen

FORTUNA '65 — voetbalclub

Verdere inlichtingen:

Ned. Verenigings Nieuws,
11 Trench Street, BALLARAT, VIC.
Telephone 26813

And if Daddy doubles your dollars, the trip back is no problem either.
Ask your travel agent for more details and for all the assistance you want.
And remember: When you fly to Europe with KLM the "Under 26s way",
you fly fast, you fly in comfort, in a KLM DC-8 Intercontinental Jet.

POSSIBLE STOPOVER COMBINATIONS

1. Sydney Bangkok Athens Amsterdam (Steamer to London)*	2. Sydney Singapore Amsterdam London	3. Sydney Hong Kong Athens (via Bangkok) Rome (Rail to London)**	4. Sydney Singapore Athens Amsterdam
5. Sydney Bangkok Zurich London (via Amsterdam)	6. Sydney Bangkok Frankfurt London (via Amsterdam)	7. Sydney Bangkok Copenhagen (via Amsterdam) London	8. Sydney Singapore Madrid (via Zurich) London (via Amsterdam)
9. Sydney Karachi Moscow London (via Amsterdam)	10. Sydney Bangkok Paris (via Zurich) London	* Steamer to London from Amsterdam. The fare is approx. A\$16 (combined ferry and rail.) ** Rail to London from Rome. The fare is only about A\$37 and your ticket remains valid for one year. There are many interesting routes to choose from and you may make as many stopovers as you like. By terminating your KLM trip on the Continent, you give yourself an extra Stopover in Europe and so more time to see its many fascinating countries.	

Voor Australië naar:
KLM Royal Dutch Airlines
G.P.O. Box 3836
SYDNEY, N.S.W.

Voor Nieuw-Zeeland naar:
KLM Royal Dutch Airlines
P.O. Box 3538
AUCKLAND

**GRATIS
ABONNEMENT
VOGELVLUCHT**

Oud adres:

Naam:

Adres:

Plaats:

Staat:

Luiste naam en nieuw adres:

Naam:

Adres:

Plaats:

Staat:

Misschien hebt u een vriend of kennis die ook regelmatig VOGELVLUCHT zou willen ontvangen:

Naam:

Adres:

Plaats: Staat:

Wilt u uw eventuele adreswijziging op bovenstaande coupon vermelden? Links s.v.p. het oude, rechts het nieuwe adres.

Ter voorkoming van beschadiging, kunt u ook een briefkaart gebruiken.

Een groep met bijna evenveel kinderen als volwassenen, leden van de Dutch Australian Society „Neerlandia” (Noordelijke voorsteden van Sydney), vertrok op 8 september j.l. naar ouders en grootouders in Nederland. Het was reeds de twaalfde reis van deze Club.

VAN SYDNEY NAAR AMSTERDAM

PER KLM

Ook de dertiende groep van „Neerlandia” liet niet lang op zich wachten. Al op 20 oktober ving een gezelschap, waaronder opnieuw een aantal kinderen, maar ook verschillende kloosterzusters, de luchtreis naar het oude vaderland aan: Sydney—Amsterdam.

C.D.M.A. QUEENSLAND

Bevorderen van de integratie van immigranten in de godsdienstige en burgerlijke samenleving van Australië.

Enkele activiteiten:

- Publikatie maandblad „Horizon”;
- Discussiegroepen;
- Sociale avonden;
- Bustocht voor moeders.

Voor inlichtingen:

G.P.O. Box 2103W, Brisbane,
Qld. 4001

THE FEDERATION OF NEW ZEALAND NETHERLANDS SOCIETIES

organiseert voor u:

Culturele en Sociale Bijeenkomsten zoals film- en dansavonden en heeft diverse andere activiteiten.

Voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij onderstaande secretariaten:

Whangarei:

A. G. Leenderds, P.O. Box 296

Wellington:

A. de Ruyter, P.O. Box 3357

Christchurch:

Mrs. A. Williamson, P.O. Box 11031

Dunedin:

Mrs. H. te Groen, P.O. Box 5112

Invercargill:

G. Kamstra, P.O. Box 521

THE SOUTH AUSTRALIAN SOCIETY „NEERLANDIA”

De vereniging in Zuid-Australië met de vele activiteiten om het contact en de band met Nederland levendig te houden.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de secretaris:

H. Degenhart, 13 Russell Avenue,
Seacombe Gardens, S.A.
Phone 96.6051

NETERLANDSE VERENIGING WELLINGTON INC.

P.O. BOX 3357, WELLINGTON

NEW ZEALAND NETHERLANDS SOCIETY OF OTAGO INC.

P.O. BOX 5112, DUNEDIN

NETHERLANDS SOCIETY CHRISTCHURCH INC.

P.O. BOX 11031, CHRISTCHURCH

DUTCH CLUB WHANGAREI INC.

P.O. BOX 296, WHANGAREI

DUTCH CLUB INVERCARGILL INC.

P.O. BOX 521, INVERCARGILL

Alle aangesloten bij de FEDERATION OF NEW ZEALAND SOCIETIES INC.
P.O. BOX 1206, INVERCARGILL

Alle organiseren culturele en sociale bijeenkomsten, klaverjas-competities, filmavonden en typisch Nederlandse feesten.

WAT U MOET WETEN VOOR U MET DE KLM OP REIS GAAT

WAT ZO'N REIS KOST IN EEN DC-8 JET

		Eerste klasse		Economy klasse	
		enkele reis	retour	enkele reis	retour
Sydney	— Amsterdam	Austr. \$ 970.—	1843.—	617.50	1173.30
Adelaide	— Amsterdam*)	Austr. \$ 970.—	1843.—	617.50	1173.30
Brisbane	— Amsterdam*)	Austr. \$ 970.—	1843.—	617.50	1173.30
Melbourne	— Amsterdam*)	Austr. \$ 970.—	1843.—	617.50	1173.30
Auckland	— Amsterdam*)	N.Z. \$ 987.50	1876.30	632.50	1201.80
Christchurch	— Amsterdam*)	N.Z. \$ 987.50	1876.30	632.50	1201.80
Wellington	— Amsterdam*)	N.Z. \$ 987.50	1876.30	632.50	1201.80

De KLM-kantoren, de Generaal-Agenten of de erkende reisbureaus verstrekken gaarne alle inlichtingen en adviezen betreffende luchtverbindingen en tarieven van elk beginpunt in Australië en Nieuw-Zeeland naar bestemmingen waar ook ter wereld.

*) via Sydney

(Wijzigingen voorbehouden)

HOE LAAT DE DC-8 JETS VERTREKKEN

1 november 1967 t/m 31 maart 1968

F = Eerste Klasse

Y = Economy Klasse

a. = aankomst

v. = vertrek

* = Geen lokaal vervoer Sydney-Manilla en v.v.

x = Technische landing (in- en uitstappen niet toegestaan)

donderdag

17.00 v. Christchurch
vrijdag
 07.05 v. Adelaide
 07.15 v. Brisbane
 09.00 v. Melbourne
 08.00 v. Wellington
 09.00 v. Auckland

KL 844
 F/Y

vrijdag

a. 15.45
 a. 10.25
 a. 10.45
 a. 10.15
 a. 17.40
 a. 14.45

KL 843
 F/Y

vrijdag

11.15* v. Sydney
 17.05 a. Manilla
 18.00 v. Bangkok
 20.05 a. —
 20.50 v. —

— Karachi
 — Cairo

zaterdag

01.40 a. Beirut
 02.25 v. Rome
 04.50 a. —
 05.30 v. Frankfurt
 07.20 a. —
 07.50 v. —

08.50 a. Amsterdam

vrijdag

a. 07.40
donderdag
 v. 22.00*
 a. 21.15
 v. 17.15
 a. 16.30
 v. 10.05x
 a. 09.20x
 v. 01.45
 a. 01.00

woensdag

—
 v. 21.05
 a. 20.20
 v. 18.45
 a. 18.15

v. 17.15

(Wijzigingen voorbehouden)

VOORDELIGE GROEPSREIZEN PER KLM

Groepen van vijftien of meer personen, behorend tot dezelfde vereniging of organisatie, kunnen onder bepaalde voorwaarden met de KLM naar Holland vliegen en terug tegen sterk gereduceerde tarieven, bijvoorbeeld:

Sydney, Melbourne, Brisbane, Adelaide—Amsterdam en terug:
 Austr. \$ 821.40 per persoon
 (besparing Austr. \$ 351.90);

Auckland, Christchurch, Wellington—Amsterdam en terug:
 NZ \$ 841.30 per persoon
 (besparing NZ \$ 360.50).

De KLM-kantoren en Generaal-Agenten (zie blz. 2) en de erkende reisbureaus verstrekken gaarne alle gewenste inlichtingen.

De toren van het Leidse stadhuis. In de strenge winter van 1929 werd het architectonisch meesterwerk van Lieven de Key (17e eeuw) grotendeels door brand verwoest. De gevel werd in de oorspronkelijke uitvoering herbouwd. Wat ongeschonden bleef, was de toren. Oorlogen, twisten e brand ten spijt, bleef hij als een symbool van waakzaamheid op zijn hoge post.

